

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Нестеренко Наталія Олександрівна
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Короленка
м. Полтава

Анотація. Стаття присвячена аналізу сутності інноваційних педагогічних технологій, які дозволяють вчителям трудового навчання генерувати нестандартні педагогічні ідеї під час розв'язування завдань технологічної освіти

Ключові слова: технологічна освіта, інновації, технологія навчання.

Розвиток сучасної технологічної освіти може здійснюватися лише як інноваційний процес шляхом використання нових педагогічних ідей, технологій, заміною застарілих та неефективних педагогічних засобів новими які є більш ефективними для сучасної освітньої галузі «Технології».

Термін «інновація» (фр. Innovation) означає оновлення, зміну, нововведення або новоутворення і складається з першої частини цього складного слова «іно» - інший, те що відноситься до чогось іншого та сліві «новація» (лат. Novatio- оновлення) як дещо нове.

Педагогічні інновації передбачають вирішення завдань ОСІННІ оригінальними, нестандартними шляхами з подальшим зростанням професіоналізму вчителя в умовах продуктивної співпраці з усіма учасниками навчально-виховного процесу.

Інновації в технологічній освіті стосуються не лише проектуванні навчально-виховного процесу, не тільки пошуку і впровадження нововведень, н й передбачають отримання соціально значущих результатів у вишині перетворень у професійно-педагогічній діяльності вчителя, в стилі його мислення.

Інноваційні технології є наборами методів та засобів поетапної реалізації нововведень які викликають перехід системи технологічної освіти із одного стану в інший. Вони орієнтовані на формування у вчителя системного творчої професійно-педагогічного мислення і потребують прояву здатності генерувати нестандартні педагогічні ідеї під час розв'язування завдань технологічної освіти.

Впровадження інновацій супроводжується подоланням традиційною опору нововведенням, яке повинно здійснюватися демократичними механізмами прийняття освітньо-управлінських рішень, із урахуванням усіх думок і позицій, розв'язуванням кризових ситуацій засобами відкритих та доброзичливих дискусій.

В освітній практиці виділяють три шляхи інноваційного оновлення педагогічної діяльності: вдосконалення вже наявного педагогічного досвіду, нових науково і методично обґрунтованих педагогічних технологій та і створення нової освітньої практики шляхом дослідно-експериментальної роботи. Самі педагогічні інновації можуть бути запозичені з банку освітніх технологій або спроектовані і розроблені новаторами. Процес проектування нових педагогічних технологій може відбуватися на рівнях усієї освітньої Системи країни, освітньої галузі «Технології», окремого навчального предмету, на рівнях освітнього регіону, навчального закладу, методичного об'єднання вчителів технологій, або окремими вчителями трудового навчання (авторські технології).

Технології проектування і освоєння нових педагогічних технологій потребують від вчителів володіння базовими знаннями з педагогічної інноватики, які включають:

- концептуальні принципи (методологію) проектування нової освітньої практики;

- критерії вибору інноваційних педагогічних технологій відповідно до освітніх цілей суб'єктів педагогічної діяльності;
- банк освітніх технологій і педагогічного досвіду минулого;
- механізм упровадження інноваційної педагогічної діяльності в реальний навчально-виховний процес.

Розглянемо зазначені базові складові педагогічної інноватики з позицій оновлення сучасного змісту освітньої галузі «Технології», його спрямування на забезпечення умов реалізації діяльнісного, компетентнісного і особистісно орієнтованого підходів до технологічної освіти.

Головною проблемою в запровадженні у практику освіти задекларованого Державним національним стандартом технологічної освіти пріоритету її діяльнісної, компетентнісної та особистісної орієнтації виступає доведення цього концептуального положення до рівня освітніх технологій, які є ресурсним забезпеченням цієї мети. Остання умова робить інноваційну технологічну освіту реальною метою, яка може бути реалізована в практиці освіти.

Метою проектування і впровадження інноваційних педагогічних технологій є переведення цих технологій з рівня концептуальних основ особистісного розвитку учнів на рівень використання існуючих педагогічних технологій у межах цих концептуальних основ, тобто на рівень формального опису процесу трудової підготовки.

Завданням проектування і освоєння нових педагогічних технологій є рівноправне, на підставі педагогічної доцільності пояснення і прогнозування професійно-педагогічної дійсності шляхом застосування різних психолого- педагогічних концепцій для багатоконцептуальної кооперації педагогічних технологій у справі подолання суперечності, викликані абсолютизації м» практикою технологічної освіти окремого застосування компетентністю діяльнісної і особистісно орієнтованої концепцій технологічної освіти.

Концептуальні основи не можуть розглядатися як технології. Вони визначають лише науково-методологічні підвалини, на яких буду педагогічні технології. Стратегічна спрямованість інноваційних педагогічних технологій передбачає можливість діагностичного цілепокладання для подальшого прогнозованого планування і проектування процесу трудової і підготовки, варіювання методів і засобів, гарантування досягнення визначеній галузевими освітніми стандартами завдань технологічної освіти учнів.

Орієнтовними основами побудови інноваційних педагогічних технологій для освітньої галузі «Технології» сьогодні повинні стати:

- державні освітні стандарти;
- необхідність їх реалізації в умовах охоплення технологічною освітою учнів загальноосвітніх шкіл не тільки з високим і достатнім, а і з середнім пі початковим рівнем навчальних досягнень;
- рівень технологічної компетентності педагогічного складу навчальних закладів;
- розгляд педагогічних технологій як складових системи неперервної освіти в умовах освітнього середовища регіону, коли освітній заклад виступає як ініціатор і координатор технологічної освіти учнівської молоді в освітньому окрузі, здійснюючи тісний зв'язок і кооперацію ресурсів школи II співтовариством у межах окружного соціокультурного комплексу.

Цільовою орієнтацією проектування педагогічних технологій повинно стати визначення шляхів розвитку в учнях значущих для будь-якої трудової діяльності особистісно-професійних якостей, які обумовлюють трудову компетентність та особистісний розвиток. Відбір різних за концептуальною спрямованістю педагогічних технологій визначається необхідністю поетапною здійснення в трудовій підготовці діяльнісного, компетентнісного і особистісно орієнтованого підходів, які поступово нарощують трудову компетенції учнів. Віра у власну трудову придатність виступає дієвим джерелом трудової підготовки школярів в умовах економічної і духовної кризи суспільств, забезпечує успішність їх навчально-трудова

адаптації в загальноосвітніх навчальних закладах.

Методологічний підхід до визначення інноваційних принципів технологічної освіти визначають перевірені часом і практикою різні за своєю концептуальною основою теорії діяльності, розвитку особистості учня і компетентісно орієнтованої освіти, синергетично використані за ознакою и переконливості в тлумаченні ситуативних особистісно-трудова проявів і прогнозованості цих проявів у майбутньому. Межі конкретних професійно педагогічних ситуацій визначатимуть діапазон ефективного застосування тієї чи іншої психолого-педагогічної концепції в обґрунтуванні педагогічних технологій. Якщо в іншій професійно-педагогічній ситуації переконливішою і прогнозованішою буде інша концептуальна теорія, то саме вона повинна стати основою для обґрунтування технології трудової підготовки школярів у цій конкретній ситуації.

Складовими інноваційних педагогічних технологій є внесення істотних змін в організацію процесу через запровадження нових ідей, деталізацію всіх особливостей педагогічного процесу і опис освітнього результату, який гарантується. Саме кінцева освітня мета і умови в яких вона може бути досягнута повинні визначати доцільність вибору певної технології трудового навчання. Труднощі у досягненні сучасним вчителем трудового навчання запланованих програмами освітніх результатів викликаються сьогодні здебільшого тим незадовільним і часто помилковим вибором технологій навчання, які є непридатними для реалізації вимог оновлених програм технологічної освіти. Обґрунтованість правильності вибору технологій навчання забезпечується лише глибокими знаннями природи дитини, закономірностей її розвитку і виховання.

Перелік використаної літератури

1. Бондар С. П. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті і С.П. Бондар, Л.Л. Момот, Л.А. Липова, М. І.Головка. Рівне: Тетіс, 2003. С. 30-31.
2. Ващенко Г. Загальні методи навчання : підручник для педагогів. Київ: Українська Видавнича Спілка, 1997. 441 с.
3. Коберник О. М. Проектування на уроках трудового навчання / О.М.Коберник // Трудова підготовка в закладах освіти. - 2001. - № 4. - С. 12 – 14
- Лігоцький А.О. Методологічні аспекти проектування сучасних освітніх систем / А.О.Лігоцький. - К.: Преса України, 1995. - 107 с.

УДК 373.5.016:62]:37.091.64

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Руда Надія Леонідівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В.. Короленка
м. Полтава

Анотація. Стаття присвячена аналізу засобів навчання як одного із компонентів системи навчально-виховного процесу, а також найважливішої складової навчально-матеріальної бази навчального закладу

Ключові слова: засоби навчання, викладня, технічні засоби навчання.

Ефективність застосування різних методів навчання, активізація пізнавальної діяльності учнів значною мірою залежать від засобів навчання. Метою використання засобів навчання є організація ефективного сприймання навчальної інформації із залученням усіх інформаційних (репрезентативних) систем і каналів.